

HOKS – ÄLÄ HAKSAHDA!

Opas ikäihmisille puhelu- ja
tekstiviestihuijausten
tunnistamiseksi

SISÄLLYS

Esipuhe.....	1
Mitä ovat huijauspuhelu ja huijausviesti?.....	2
Valepoliisihuijaus.....	3
Pankkihuijaus.....	4
Sukulaispoikahuijaus.....	5
Postihuijaus.....	6
Mistä tunnistaa huijaus?.....	7
Toimi näin, mikäli olet joutunut huijauksen uhriksi.....	8
Miten suojautua huijauksilta?.....	9
Tärkeitä yhteystietoja.....	10
LÄHTEET.....	11

Hei lukija!

**Tässä oppaassa käydään
tiivistetysti läpi esimerkkejä
puhelu- ja
tekstiviestihuijauksista.**

**Huijaukset ovat huolestuttava
ilmiö ja oppaan tavoitteena on
lisätä tietoisuuttasi ja auttaa
sinua suojautumaan huijauksilta.**

**Tämän oppaan avulla opit
tunnistamaan ja välttämään
erilaisia huijauksia.**

**Antoisia ja opettavaisia
lukuhetkiä!**

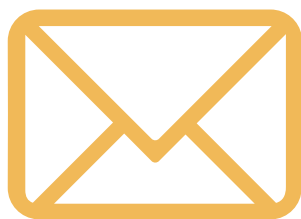
**terveisin,
Senni Penninkangas**

**Opas on tehty osana
Poliisiammattikorkeakoulun
opinnäytetyötä**

MIKÄ ON HUIJAUSPUHELU?

HUIJAUSPUHELULLA PYRITÄÄN HUIJAAMAAN SINUA ANTAMAAN PUHELIMITSE ESIMERKIKSI PANKKITUNNUKSESI TAI MUITA HENKILÖKOHTAISIA TIETOJA.

MIKÄ ON HUIJAUSVIESTI?

HUIJAUSVIESTIN TARKOITUKSENA ON HUIJATA SINUA ESIMERKIKSI PAINAMAAN VIESTISSÄ OLEVAA LINKKIÄ, JOKA JOHTAA INTERNETIN VALESIVUSTOLLE. TÄMÄN VALESIVUSTON AVULLA HUIJARI PYRKII SAAMAAN SINULTA PANKKITUNNUKSIA TAI MUITA HENKILÖKOHTAISIA TIETOJA.

VALEPOLIISIHUIJAUS

- VALEPOLIISIT OTTAVAT YHTEYTTÄ UHREIHIN PUHELIMITSE ESIINTYEN POLIISINA.
- VALEPOLIISI VOI VÄITTÄÄ PUHELUSSA, ETTÄ UHRIN PANKKITILILLÄ ON HAVAITTU EPÄILYTTÄVÄÄ TOIMINTAA TAI ETTÄ TILI ON KAAPATTU.
- VALEPOLIISIT PYRKIVÄT SAAMAAN UHREILTA VERKKOPANKKITUNNUKSIA, MAKSUKORTTI- TAI HENKILÖTIETOJA "RIKOKSEN" ESTÄMISEKSI.

HOKSI!

**OIKEA POLIISI EI KOSKAAN KYSY
VERKKOPANKKITUNNUKSIA TAI MUITA
MAKSUKORTIN TIETOJA!**

PANKKIHUIJAUS

- PANKKIHUIJAUKSESSA HUIJARIT OTTAVAT YHTEYTTÄ UHRIIN PUHELIMITSE, ESIINTYEN PANKKINA.
- HUIJARI VOI VÄITTÄÄ, ETTÄ UHRIN PANKKITILILLÄ ON HAVAITTU EPÄILYTTÄVÄÄ TOIMINTAA TAI ETTÄ TILI ON KAAPATTU.
- HUIJARI PYRKII SAAMAAN UHRILTA VERKKOPANKKITUNNUKSIA, MAKSUKORTTI- TAI HENKILÖTIETOJA "RIKOKSEN" ESTÄMISEKSI.
- PANKKIHUIJAUKSESSA UHRIA VOIDAAN TAVOITELLA MYÖS TEKSTIVIESTITSE. VIESTISSÄ UHRIN PYYDETÄÄN PAINAMAAN LINKKIÄ, JOKA JOHTAA INTERNETIN VALESIVUSTOLLE.

HOKS!

ÄLÄ KOSKAAN PAINA VIESTEISSÄ OLEVIA LINKKEJÄ, SILLÄ NE VOIVAT JOHTAA AIDON NÄKÖISILLE VALESIVUSTOILLE!

OIKEA PANKKI EI KOSKAAN KYSY PANKKITUNNUKSIA TAI KORTIN TIETOJA PUHELIMITSE TAI TEKSTIVIESTITSE!

OIKEA PANKKI EI MYÖSKÄÄN LÄHETÄ LINKKEJÄ VERKKOPANKIN KIRJAUTUMISSIVULLE!

SUKULAISPOIKAHUIJAUS

- **SUKULAISPOIKAHUIJAUKSESSA HUIJARIT OTTAVAT YHTEYTTÄ UHRIIN USEIMMITEN SOITTAMALLA.**
- **HUIJARIT ESIINTYVÄT UHREILLE LAPSENlapsina TAI MUUNA VASTAAVANA LÄHEISENÄ SUKULAISENA**
- **PUHELUSSA HUIJARIT KERTOIVAT, ETTÄ ON HÄTÄTILANNE JA TARVITSEVAT RAHALLISTA APUA.**
- **HUIJAUKSEN TAVOITTEENA ON SAADA UHRI SIIRTÄMÄÄN RAHAA HUIJARILLE.**

**HOKS!
VARMISTU AINA SIITÄ, KENEN KANSSA
JUTTELET!**

POSTIHUIJAUS

- POSTIN NIMISSÄ LÄHETETÄÄN HUIJAUSVIESTEJÄ, JOISSA ILMOITETAAN, ETTÄ POSTIPAKETTI ON SAAPUNUT.
- VIESTISSÄ PYYDETÄÄN PAINAMAAN LINKKIÄ, JONKA KAUTTA PÄÄSEE TUNNISTAUTUMAAN JA SAAMAAN PAKETTIKOODIN.
- KUITENKIN LINKISTÄ PAINAESSA AUKEAA INTERNETIN VALESIVUSTO, JOSSA PYYDETÄÄN ANTAMAAN PANKKITUNNUKSET TAI MUITA HENKILÖKOHTAISIA TIETOJA.
- HUOM! POSTIN NIMISSÄ LÄHETETÄÄN MONENLAISIA HUIJAUSVIESTEJÄ JA TÄMÄ OLI VAIN YKSI NIISTÄ. KAIKILLA NÄILLÄ HUIJAUSVIESTEILLÄ ON KUITENKIN YKSI YHTEINEN PIIRRE: **LINKKI**, JOTA PYYDETÄÄN PAINAMAAN.

HOKS!

ÄLÄ KOSKAAN PAINA VIESTEISSÄ OLEVIA LINKKEJÄ!

MISTÄ TUNNISTAA HUIJAUS?

KIIRE

MIKÄLI SINUA PAINOSTETAAN TEKEMÄÄN TOIMENPITEITÄ NOPEASTI, VOI KYSEESSÄ OLLA HUIJAUS.

EPÄILYTTÄVÄ NIMI, SÄHKÖPOSTIOSOITE TAI PUHELINNUMERO

HUIJAUSVIESTIT VOIVAT NÄYTTÄÄ AIDOILTA, MUTTA VIRHE LÄHETTÄJÄN NIMESSÄ TAI EPÄMÄÄRÄINEN SÄHKÖPOSTIOSOITE VOI OLLA MERKKI HUIJAUksesta.

KIRJOITUSVIRHEET

HUIJAUSVIESTEISSÄ ON USEIN KIRJOITUSVIRHEITÄ. SANAT VOI OLLA TAIVUTETTU VÄÄRIN TAI TEKSTISSÄ VOI OLLA MUITA KIELIVIRHEITÄ.

PANKKITUNNUSTEN TAI MUIDEN HENKILÖTIETOJEN UTELU

JOS SINULTA TIEDUSTELLAAN PANKKITUNNUKSIA, KORTTITIETOJA TAI MUITA HENKILÖKOHTAISIA TIETOJA ESIMERKIKSI PANKIN, POLIISIN TAI MUUN VIRANOMAISEN NIMISSÄ, ON KYSEESSÄ HYVIN TODENNÄKÖISESTI HUIJAUS!

LIIAN HYVÄÄ OLLAKSEEN TOTTA

JOS ASIA KUULOSTAA LIIAN HYVÄLTÄ OLLAKSEEN TOTTA, SE HARVOIN ON TOTTA.

Toimi näin, mikäli olet joutunut huijauksen uhriksi

- **OTA **HETI** YHTEYS PANKKIISI JA KERRO TAPAHTUNEESTA.**
- **TEE ASIASTA RIKOSILMOITUS. VOIT TEHDÄ SEN INTERNETISSÄ TAI KÄYMÄLLÄ POLIISIASEMALLA.**
- **JOS SINUA ON HUIJATTU VIESTITSE, ÄLÄ POISTA VIESTEJÄ, SILLÄ NIISTÄ VOI OLLA HYÖTYÄ RIKOKSEN SELVITTÄMISESSÄ.**
- **ÄLÄ JÄÄ YKSIN ASIAN KANSSA. HAE ROHKEASTI APUA LÄHEISILTÄSI TAI TARVITTAESSA AMMATTILAISILTA.
(YHTEYSTIEDOT VIIMEISELLÄ SIVULLA)**
- **ÄLÄ TUNNE HÄPEÄÄ. KUKA TAHANSA MEISTÄ VOI JOUTUA HUIJATUKSI!**

MITEN SUOJAUTUA HUIJAUKSILTA?

**ÄLÄ VASTAA ULKOMAIISIIN PUHELINNUMEROIHIN, MIKÄLI
ET ODOTA SOITTOA ULKOMAILTA.**

**ÄLÄ KERRO HENKILÖKOHTAISIA TIETOJASI, ELLET OLE
TÄYSIN VARMA TOISEN HENKILÖN HENKILÖLLISYYDESTÄ
JA TIETOJEN KÄYTTÖTARKOITUKSESTA.**

**ÄLÄ AVAA TEKSTIVIESTITSE TULLEITA LINKKEJÄ TAI
VARSINKAAN SYÖTÄ NIIHIN MITÄÄN PANKKITUNNUKSIA,
KORTTITIETOJA TAI MUITA HENKILÖKOHTAISIA TIETOJA.**

**MIKÄLI ET OLE VARMA ONKO KYSEESSÄ HUIJAUS,
KESKUSTELE ASIASTA LÄHEISEN KANSSA.**

OLE HUOLELLINEN.

**PANKKIEN
SULKUNUMERO:
020 33
AVOINNA YMPÄRI
VUOROKAUDEN**

**RIKOSUHRIPÄIVYSTYS
PUHELINNUMERO:
116 006
ARKISIN 9-20**

**HÄTÄTILANTEESSA
SOITA
112**

LÄHTEET

Andreasson, A & Oravala, J & Toivonen, M. 2023. Tietosuoja ja yksityisyys. Opas jokaiselle. Helsinki, Tietosanoma.

Asiakastieto.fi. 2023. Huijausviestit - neljä vinkkiä huijausviestin tunnistamiseen. Omatieto Media. Luettavissa: <https://www.asiakastieto.fi/omatieto/fi/artikkelit/20230526143000>

Kilpailu- ja kuluttajavirasto. 2024. Näin tunnistat ja vältät huijauksen. Luettavissa: <https://www.kkv.fi/kuluttaja-asiat/huijaukset/nain-tunnistat-ja-valtat-huijauksen/>

Kilpailu- ja kuluttajavirasto. 2024. Tietojenkalastelu. Luettavissa: <https://www.kkv.fi/kuluttaja-asiat/huijaukset/tietojenkalastelu/>

Kilpailu- ja kuluttajavirasto. 2024. Toimintaohjeet huijauksissa. Luettavissa: <https://www.kkv.fi/kuluttaja-asiat/huijaukset/toimintaohjeet-huijauksissa/>

Poliisi. 2024. Petosrikokset. Luettavissa: <https://poliisi.fi/petosrikokset>

Salo, M. & Westlie, K. 2023. Digiviidakon selviytymisopas. Helsinki, Suomi: Planeetta Kustannus.